■ روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم

دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۷ ذی‌القعده ۱۴۴۶
۲۰ صفحه روزنامه + ۸ صفحه ضمیمه
سال بیست‌وششم | شماره ۷۰۳۵
Monday | May 5 | 2025

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

غزه بی‌آب و نان

روایت تلخ مرگ تدریجی براثر گرسنگی در غزه و سکوت ممتد جهانیان

صهیونیست‌ها همچنان به کشتار خود ادامه می‌دهند، جنایت‌های آنها علیه مردم مظلوم غزه در حالی ادامه دارد که طی یک محاصره شنیع، اجازه ورود غذا به این منطقه را نمی‌دهند و حالا غزه با بحران گرسنگی روبه‌روست. در این میان هفته‌نامه نیویورکر در تازه‌ترین شماره خود با لوئیزواتریج یکی از امدادگران سازمان آنروا (UNRWA)، درباره وضعیت وخیم انسانی در غزه پس از توقف کامل ارسال کمک‌های بشردوستانه به این منطقه توسط صهیونیست‌ها گفت‌وگو کرده که به‌خوبی گواه آشکاری است بر ظلم ناتمام بر کودکان و مردم غزه. اهمیت ثانویه این گفت‌وگو در این است که بدانیم توسط یک هفته‌نامه معتبر آمریکایی منتشر شده و البته که راوی این اتفاقات هم شخصی از سوی سازمان ملل است. در حالی که می‌دانیم این سازمان هم در کنار دیگر کشورهای غربی در موضعی منفعلانه برابر جنایت‌های صهیونیست‌ها قرار گرفته است.

جنایتی فراتر از تصور

گفت‌وگو بر وضعیت غیرقابل تصور و بحرانی مردم غزه تمرکز دارد، جایی که پس از توقف کمک‌های بشردوستانه، صدها هزار نفر با کمبود شدید غذا، سرپناه و امکانات اولیه مواجه شده‌اند. واتریج که تجربه مستقیم کار در غزه را دارد، از شرایطی سخن می‌گوید که به گفته او «فراتر از تصور و کلمات» است. او توضیح می‌دهد که مردم غزه عملا در معرض گرسنگی و مرگ تدریجی قرار دارند و این وضعیت نتیجه محدودیت‌های شدید اعمال‌شده بر امدادرسانی است.

وضعیت وخیم انسانی

واتریج توصیف می‌کند که پیش از توقف کمک‌ها، آنروا توانسته بود به ۵۰۰ هزار نفر اقلام غیرخوراکی مانند کیت‌های بهداشتی و وسایل سرپناه ارائه دهد اما حالا، با قطع کمک‌ها، شرایط به‌شدت وخیم شده است. او از گرسنگی گسترده سخن می‌گوید و تأکید می‌کند که مردم به معنای واقعی کلمه در حال مرگ از گرسنگی هستند. این وضعیت به‌ویژه برای کودکان، سالمندان و افراد آسیب‌پذیر خطرناک است.

چالش‌های امدادگران

پس از توقف کامل کمک‌های بشردوستانه توسط صهیونیست‌ها، مسیرهای ورود اقلام امدادی به غزه بسته شده است. این موضوع باعث شده که امدادگران نتوانند منابع لازم مانند غذا، دارو یا تجهیزات را به دست مردم برسانند.

امدادگران در معرض خطرات مستقیم ناشی از درگیری‌ها، بمباران‌ها و ناامنی‌های عمومی هم قرار دارند. واتریج توضیح می‌دهد که حتی در شرایطی که امدادگران سعی در توزیع کمک دارند، نبود امنیت مانع از انجام مؤثر کارشان می‌شود. همچنین زیرساخت‌های غزه، از جمله انبارهای امدادی، جاده‌ها و مراکز توزیع، به‌شدت آسیب دیده و این موضوع، لجستیک امدادرسانی را به یک چالش بزرگ تبدیل کرده است. دو ماه پیش از این مصاحبه، آتش‌بس بین صهیونیست‌ها و حماس فروپاشید و ارتش صهیونیستی تمامی مسیرهای ارسال کمک به غزه را بست. این تصمیم به تشدید بحران انسانی منجر شده است. واتریج می‌گوید که پیش از این، تلاش‌های امدادگران دستاوردهای قابل‌توجهی داشت اما حالا این دستاوردها در حال از بین رفتن است، چراکه بدون دسترسی به منابع، نمی‌توان به مردم کمک کرد.

تلاش تا پای جان

امدادگران اغلب با این احساس دست‌وپنجه نرم می‌کنند که نمی‌توانند به اندازه کافی به مردم کمک کنند. واتریج می‌گوید که دیدن رنج گسترده مردم، به‌ویژه کودکان و سالمندان و ناتوانی در رفع نیازهای اولیه آنها، امدادگران را به لحاظ روانی فرسوده می‌کند. بسیاری از امدادگران خودشان در غزه زندگی می‌کنند و همان مشکلات مردم عادی، مانند گرسنگی، بی‌خانمانی و ترس از مرگ را تجربه می‌کنند. این موضوع باعث می‌شود که آنها نه‌تنها به‌عنوان امدادگر بلکه به‌عنوان قربانیان بحران نیز تحت فشار باشند. باوجود این چالش‌ها، واتریج تأکید می‌کند که بسیاری از امدادگران به دلیل حس وظیفه انسانی و تعهد به جامعه خود، به کار ادامه می‌دهند. این تعهد، حتی در برابر خطرات جانی، آنها را در میدان نگه می‌دارد.

یک فاجعه در پیش است

با ادامه بحران و نبود چشم‌انداز بهبود، تعداد بیشتری از امدادگران ممکن است به گروه سوم (کسانی که قادر به ادامه نیستند) بپیوندند. تشدید ناامنی‌ها و نبود حمایت بین‌المللی می‌تواند جان امدادگران را بیش از پیش به خطر بیندازد. واتریج تأکید می‌کند که بدون ازسرگیری کمک‌های بشردوستانه و ایجاد شرایط امن برای امدادرسانی، توانایی امدادگران برای ادامه کار به‌شدت کاهش خواهد یافت.

برش

استخوان‌هایم را می‌شمارم

محمد عبدالعال، یکی از ساکنان غزه که طی جنگ نیمی از وزن خود را از دست داده، می‌گوید: «استخوان‌هایم را یکی یکی می‌شمارم. بچه‌هایم از من غذا می‌خواهند و جز اشک چیزی ندارم». اظهارات او تنها یک نمونه از رنج‌های هزاران خانواده‌ای است که میان آتش جنگ و آوارهای گرسنگی گیر افتاده‌اند.

به گفته عزام الشوا، رئیس شبکه سازمان‌های غیردولتی فلسطینی در غزه، ذخایر آرد در اواخر مارس به پایان رسیده و پخت نان تقریبا متوقف شده است. مواد غذایی و داروهای ذخیره نیز به پایان رسیده و بیش از ۴۰ درصد خانواده‌ها به‌زودی حتی به یک وعده ساده در روز هم دسترسی نخواهند داشت.

دکتر محمد مهران، استاد حقوق بین‌الملل می‌گوید: «به گرسنگی کشاندن سیستماتیک مردم غزه، نقض فاحش ماده ۵۴ پروتکل الحاقی اول کنوانسیون ژنو است و جنایت جنگی محسوب می‌شود. باتوجه به اظهارات مقام‌های اسرائیلی درباره نیت‌شان برای گرسنگی دادن به مردم، این اقدامات حتی می‌تواند مصداق نسل‌کشی باشد.»

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۱۳
غروب آفتاب: ۱۸:۵۴	اذان صبح فردا: ۰۳:۳۲
اذان مغرب: ۱۹:۱۴	طلوع خورشید فردا: ۰۵:۰۷

امروز در تاریخ

■ روز شیراز
■ روز جهانی ماما

حکمت

امام علی (ع): ملایمت و مهربانی کلید کامیابی است.
نهج‌البلاغه

واحه

به تو حاصلی ندارد غم روزگار گفتن
که شبی نخفته باشی به درازنای سالی/سعدی

شمیم رحمت

■ پیامبر اکرم (ص):
صله رحم، خوش‌اخلاقی و خوش‌همسایگی، شهرها را آباد و عمرها را زیاد می‌کند./نهج‌الفصاحه

مشق عشق

■ وصیت‌نامه شهید حسین قائدی
به قرآن و نماز اهمیت دهید و در ادعیه شرکت کنید که دشمن از همین موضوع می‌هراسد.
سه سنگر مسجد، مدرسه و جبهه را خالی نکنید.

نکته روز

زخم‌کاری به میراث نقاشی

مسئولان موزه بویمانس فان بنینگن در هلند می‌گویند یک تابلوی نقاشی مشهور از «مارک روتکو» در جریان یک لحظه بی‌احتیاطی توسط یک کودک آسیب دیده است. این اثر انتزاعی با عنوان «خاکستری، نارنجی بر زمینه زرشکی» که در سال ۱۹۶۰ خلق شده، توسط کودکی که به گالری موزه بویمانس فان بنینگن در روتردام رفته بود، خش‌دار شده است. موزه در بیانیه‌ای اعلام کرد: تابلوی مارک روتکو، دچار آسیب سطحی شده است. این حادثه پس از آن رخ داد که یک کودک هنگام بازدید، به تابلو دست زد و در نتیجه خراش‌های کوچکی در بخش پایینی نقاشی، روی لایه رنگی بدون جلا دیده می‌شود.

مقامات موزه در بیانیه خود نوشتند: برای بررسی، از متخصصان مرمت در هلند و خارج از کشور کمک خواسته‌ایم و اکنون در حال بررسی مراحل بعدی برای ترمیم هستیم. انتظار داریم این اثر در آینده دوباره به نمایش درآید. بویمانس فان بنینگن از اعلام ارزش دقیق این اثر خودداری کرده اما آثار روتکو معمولا در حراج‌ها به قیمت‌های چند میلیون دلاری فروخته می‌شود؛ به عنوان مثال اثر «بدون عنوان، ۱۹۶۸» در نوامبر ۲۰۲۳ در حراج ساتبیز نیویورک به قیمت ۲۳/۹ میلیون دلار به فروش رسید. روزنامه هلندی آلخمین داخلاد ارزش تابلوی آسیب‌دیده را تا ۵۰ میلیون یورو برآورد کرده است. هزینه‌های مرمت و این‌که چه کسی آن را پرداخت خواهد کرد، هنوز مشخص نیست. موزه بویمانس فان بونینگن پیشتر از بازدیدکنندگانی که موجب آسیب به آثار شده‌اند، خواسته بود تا هزینه‌های بازسازی را پرداخت کنند.

پیشخوان

خنده‌های ناتمام مادر

درباره «تب ناتمام»
روایت زندگی شهلا منزوی مادر جانباز

نویسنده: زهرا حسینی مهرآبادی
نشر: حماسه یاران
سال انتشار: ۱۴۰۰
تعداد صفحه: ۳۰۴

دختری که در ۱۳ سالگی دست در دستان مردی می‌گذارد که حداقل ۱۰ سال از او بزرگ‌تر است. زندگی‌شان شیرین شروع می‌شود؛ با یاد گرفتن آشپزی و کدبانوگری از عمه‌جان، با بازی و بدبود در حیاطِ بزرگ خانه پدرشوهر و با خنده‌های ریز و درشت شهلا، شکوه و فاطی که گاه و بی‌گاه، اتاق‌ها و پستوهای خانه را پر می‌کند. سال‌ها از پی هم می‌گذرد و کم‌کم صدای گریه، جای خنده را می‌گیرد و زندگی دونفره شهلا و مرتضی، با چهار پسری که خدا در دامان‌شان می‌گذارد، روز به روز شیرین و شیرین‌تر می‌شود. از اسفند سال ۶۳، به یکباره سمت و سوی داستان تغییر می‌کند. حسین، پسر بزرگ خانه در عملیات بدر قطع نخاع از گردن می‌شود و خانواده را با چالشی جدید مواجه می‌کند. از آن پس کتاب، نه بازگوکننده درد و رنج که به داستان صبر و شکر و رضا بدل می‌شود. به داستان عاشقانه پدر و مادر و سه برادری که تمام زندگی‌شان در رزمنده مجروح خانه خلاصه می‌شود. از آن پس، روزها و شب‌ها متفاوت می‌شود و ۱۷ سال پرالتهاب و پرماجرا در داستان رقم می‌خورد. از روزهای آسایشگاه رفتن و در مسیر قم و تهران بودن، از دردها و تب‌هایی ادامه‌دار و تمام‌نشدنی، از ماجراهایی که هیچ‌کدام حتی در تصورمان هم نمی‌گنجد.

در جهت عکس

عکس: رضا قادری/ایرنا

عطر گلاب؛ دشت گل

ویژگی‌های منحصربه‌فرد میمند در پرورش گل محمدی هرسال مسافران زیادی را به این شهر می‌کشاند. رویداد کهن گلابگیری منطقه میمند از شهرستان فیروزآباد فارس در فهرست رویدادهای گردشگری کشور به ثبت رسیده است.

حوادث

زنده ماندن میان تمساح‌ها

■ یک خلبان و چهار سرنشین یک هواپیمای کوچک، ۳۶ ساعت پس از فرود اضطراری در تالابی پر از تمساح، نجات داده شدند.

کیوآرکد را اسکن کنید

سرگرمی

گاوی که موتور دزدید

■ دوربین‌های مداربسته تصویری از یک گاو را ثبت کردند که پس از قرارگرفتن پشت موتورسیکلت آن را در ها متر جابه‌جا کرد.

کیوآرکد را اسکن کنید

بین‌الملل

فراموشی بی‌بی

■ انتشار ویدئویی از سخنرانی نتانیاهو که نام پسرش را فراموش می‌کند، با واکنش گسترده کاربران فضای مجازی همراه شده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

جهان

جابه‌جایی کانتینر

■ تخلیه کشتی و حمل کانتینرها در بندر گوانگژوی چین درست شبیه بازی‌های کامپیوتری صورت می‌گیرد!

کیوآرکد را اسکن کنید

دوردنیا

زنبورها علیه فیل‌ها!

کشاورزان کنیایی راهی یافته‌اند که بتوانند محصولات خود را از گزند فیل‌ها نجات دهند

کشاورزان با بهره‌گیری از زنبورها به شکلی خلاقانه، راهی پیدا کرده‌اند تا فیل‌ها را از نزدیک شدن به محصولات‌شان بازدارند. در بسیاری از نقاط جهان، توسعه مزارع باعث هم‌پوشانی بیشتر با زیستگاه فیل‌ها شده و این مسأله اغلب به درگیری‌های خطرناک ختم می‌شود؛ چراکه فیل‌ها وارد زمین‌های کشاورزی می‌شوند اما در کنیا، پژوهشگران پس از سال‌ها بررسی، راه‌حلی ساده و مبتکرانه یافته‌اند: استفاده از حصارهایی که از کندوهای زنبور تشکیل شده است.

با بهره‌گیری از دانشی دیرینه در میان جوامع محلی درباره نفرت فیل‌ها از کندوهای زنبور، ووزوز این حصارها به راه‌حلی نرم اما اثربخش برای کاهش تنش‌های میان فیل‌ها و کشاورزان تبدیل شده؛ و این راه‌حل اکنون از موزامبیک تا تایلند در حال گسترش است اما چه چیزی در زنبورهاست که این چنین فیل‌ها را می‌ترساند؟ و آیا واقعا می‌توان روی این موجودات کوچک برای حفظ آرامش در دنیایی که هر روز شلوغ‌تر و متراکم‌تر می‌شود، حساب کرد؟

تقابل تاریخی با فیل‌ها

در بسیاری از مناطق جهان، تقابل میان انسان و فیل به مسأله‌ای بزرگ تبدیل شده است. در کنیا، با افزایش مداوم جمعیت و رشد تقاضا برای منابع طبیعی، سکونتگاه‌های انسانی هرچه بیشتر با زیستگاه‌های فیل‌ها هم‌پوشانی پیدا کرده‌اند. این تداخل، در کنار بازیابی جمعیت برخی گله‌های فیل، احتمال برخورد و درگیری میان انسان‌ها و این موجودات عظیم‌الجثه را به‌شدت افزایش داده است. گرتا فرانچسکا یوری، مشاور حفاظت از فیل‌ها و تعارض میان انسان و فیل که با چندین دولت و سازمان غیردولتی مستقر در اتیوپی همکاری دارد، می‌گوید: «گسترش زمین‌های کشاورزی، قطع درختان، شهرسازی و کوچک و تکه‌تکه شدن زیستگاه فیل‌ها، که به قلمروهای پهناور نیاز دارند، آنها را ناگزیر کرده تا برای یافتن غذا و آب به مناطق مسکونی انسان‌ها وارد شوند. هر جا فیل باشد، دیر یا زود مواردی از تعارض میان انسان و فیل هم گزارش می‌شود.»

جنگ غذا

اما آب و محصولات زراعی سرسبز و سرشار از مواد مغذی می‌تواند برای فیل‌ها بسیار جذاب باشد و همین مسأله آنها را به نزدیکی سکونتگاه‌های انسانی می‌کشاند. امانوئل موامبا، کشاورزی که در مواکومای کنیا و در دهکده‌ای در خط مقدم تعارض انسان و فیل زندگی می‌کند، می‌گوید: «افراد زمان زیادی را صرف مراقبت از زمین خود می‌کنند. وقتی که محصولات را کاشته‌اید و تقریبا آماده برداشت شده، فیل‌ها می‌آیند ... و همه چیز از بین می‌رود.» موامبا ادامه می‌دهد: «برای بسیاری از ما، این محصولات تنها راه تأمین معاش‌مان است. فکرش را بکن، اگر یک‌شبه همه‌اش از بین برود، چه فاجعه‌ای می‌شود.»

